

ČAJ

Pro chvíle pohody

ÚNOR 2015

Časopis Autorů Jičínska

Parta psíků

Představím vám partu psíků
formou hravých limeriků.

Napíšu je svižně,
pak je vydám knižně.
Proslaví se parta psíků.

Nela FIALOVÁ

101

Vážení čtenáři,

v lednu vyšlo jubilejní sté číslo ČAJe, ale ČAJ žije dál,
takže v únoru začínáme druhou stovku.

Jsem rád, že další kapitolu časopisu můžeme otevřít s autorkou,
které zcela určitě patří budoucnost.

Hostem je tentokrát desetiletá **Nela Fialová**, autorka z Velké Dobré,
kterou jsem „objevil“ na literární soutěži „Mělnický Pegas“,
kde vyhrála svoji kategorii.

Podle její uveřejněné tvorby v ČAJi lehce zjistíte,
že je talentovaná.

Moc bych jí přál, aby vydala v letošním roce sbírku básniček.
Nela stíhá obdivuhodné množství dalších činností
a ve všech je úspěšná.

Byla dokonce nominována
do celostátního finále soutěže talentovaných dětí Zlatý oříšek!

Rozhovor ČAJi poskytl autor původem z Řehče, hráč na akordeon,
strojvedoucí **Liboslav Kučera**.

Jeho tvorba byla zařazena do almanachu „**Literáti na trati**“.
Libor stíhá také řadu aktivit, a tak si jen povzdechl, že: „**O literatuře
může přemýšlet jenom při stání vlaku ve stanicích.**“

V letošním roce oslaví jičínský literární spolek 25 let trvání, a tak
jsem si dovolil připomenout dvě kratší prózy a jednu báseň našich
autorek. Původně byly uveřejněné ve sborníku „Deset let Literárního
kroužku v Jičíně“ v roce 2000.

Zavzpomínejme při povídce **Dany Beranové „Dopis“**
a **Zlaty Zákoutské „Osobní recept na dobrou pohodu“**
či básni **Evy Kotyzové „Křídla“**.

A můžete se těšit na březnový ČAJ, tentokrát navštívíme hrad Pecka
a těšit se můžete na tvorbu předsedkyně Střediska východočeských
spisovatelů Evy Černošové!

Váš Václav

HOST ČAJe:

Nela Fialová

Je mi deset let, bydlím na Velké Dobré a jsem žákyní 5. třídy 5.ZŠ Kladno.

Rodiče mi vždy hodně četli a vyprávěli. V pěti letech jsem si již četla knihy sama a v šesti letech jsem začala psát krátké pohádky. Od pěti let hraji na klavír a zpívám. Mám mnoho zájmů a zatím nevím, kterým směrem se v životě dám a co mě ještě může potkat a zaujmout. Když se do něčeho pustím, dělám to pořádně a s chutí, jinak by to asi nemělo smysl.

V současné době hraji na klavír, na klávesy a flétnu, sólově zpívám, tančím latinsko-americké tance, navštěvuji literárně dramatický kroužek a mými nejoblíbenějšími předměty ve škole jsou český jazyk a angličtina. Baví mě ruční práce a výtvarné činnosti, ráda kreslím i fotím. Mám ráda divadlo, hudbu, tanec i sport. Ráda cestuji a poznávám cizí země.

Během uplynulých let jsem byla oceněna v celostátních i mezinárodních soutěžích ve hře na klavír a v literatuře. Mé básně byly publikovány ve sbornících Chvění slov 2014, Domácí mazlíčci 2014, Sborník vítězných prací Pegas Mělník 2014. V roce 2014 jsem se stala nejmladší členkou Literárního klubu Pegas Mělník.

V roce 2014 jsem se zúčastnila soutěže talentovaných dětí Zlatý oříšek, získala jsem Zlatý oříšek Středočeského kraje a postoupila mezi třicet finalistů celostátního kola.

Velmi si vážím všech ocenění, ale nejvíc mě těší, když svými básničkami nebo hudbou dávám radost dospělým i dětem. Proto jsem si sama připravila a realizovala několik literárně hudebních

vystoupení pro mateřskou školu, domov pro seniory a domov se zvláštním režimem.

V tomto roce bych ráda vydala svoji první sbírku básniček, ale zatím v této oblasti nemám žádné zkušenosti.

POEZIE

2014 – Zlatý oříšek Středočeského kraje, finalistka soutěže Zlatý oříšek 2014

2014 – Mělnický Pegas – poezie – kategorie do 15-ti let – 1.místo

2014 – Ústřední kolo soutěže ZUŠ LDO ve slovesném projevu – Zlatý Pegas

2014 – Mezinárodní výtvarná a literární soutěž Kladenská veverka – 1.místo

2014 – Celostátní přehlídka Mládí a Bohuslav Martinů - literární obor – Zlaté pásmo

2013 – Celostátní umělecká soutěž Domáci mazlíčci – literární obor – 1.místo

KLAVÍR

Karlovarská růžička: 2014 – 2. místo, 2013 – 3.místo, 2012 – 1.místo
Velká růžička

Prague Junior Note: 2014 - Čestné uznání, 2012 – 3.cena

Mládí a Bohuslav Martinů Polička: 2014 – Bronzové pásmo

Mezinárodní interpretační soutěž Pro Bohemia Ostrava: 2013 – 2.cena

NELA FIALOVÁ A JEJÍ TVORBA

Život řeky

V hlubokém lese, tam za velkým kamenem,
voda se zaleskla, stala se pramenem...

V horách se řeka narodila
z deště, sněhu vodu pila.
Z kopce dolů, jako dítě,
přes kamínky skáče hbitě.

Z pramínku je malá řeka,
proudem běží, v tůni čeká.
Mezi stromy, kameny
sbírá další prameny.

Pak jak slečna v plné kráse,
mezi kopci proplétá se.
A s čilými úhoři,
zpívá píseň o moři.

Na pastvinách krávy bučí,
řeka spokojeně hučí.
Je z ní silná, klidná paní,
lodě prohání se na ní.

Její pout' se skončí brzy,
náhle chutná jako slzy.
Stejně jako řeky jiné,
břehy ztratí, s mořem splyne.

Třpytivé kapičky odráží vzpomínku,
vypráví o lese, o malém pramínku...

Hudební morče

Sleduji už mnoho dní,
mé morče je hudební.
Když na klavír pilně cvičím,
morče běhá, piští, kvičí.

Při durové stupnici,
morče pádí k lednici.
Asi už má tušení,
kde se skrývá krmení.

Moje morče na svačinu,
rádo mlsá zeleninu.
K obědu mu chutná zrní,
pak mi v klíně tiše vrní.

Metronom mi tempo dává,
morče mrkev ohlodává.
Při poslechu mazurky
schroupalo kus okurky.

Flétna, housle, klavír, basa,
morče hbitě trávu spásá.
Nejradši má pampelišku.
A hlazení po kožišku.

Morčátko je zvíře hravé,
ale hlavně – velmi žravé.
Ať už v duru nebo v mollu
vždycky je nám dobře spolu.

Jarní báseň

To je krása, světe!
Celá louka kvete.
Zelená se tráva,
pase se v ní kráva
a dívá se vesele.
Na koho? No, na tele!

Z vajec se klubou kuřátka,
zvířátka mají mlád'átka.
Na stromě pupeny pučí,
včelky si radostně bzučí.
Ptáci už přilétli z jihu
a já mám na nose pihu.

Vosa

Jedna drzá vosa
z hrušky šťávu sosá.
Sosáček si olizuje
a ještě se pošklebuje.

Zmlsaná je vosa,
nechutná jí rosa.
Pije pivo z kalíšku,
pak se hladí po bříšku.

Pohádková říše

Pohádková říše
jak se všude píše
...za devatero horami.

Podle navigace
trefíte tam hladce
...za devatero řekami.

Drak co má tři hlavy
oslňuje davy
...klobáskami na grilu.

V říši pohádkové
dva sliční princové
...fotí se do mobilu.

Sedm trpaslíků
sedlo do taxíků
...vyrazili na disco.

Šmudla rád rapuje
Sněhurku miluje
....a pozval ji na frisco.

Maruška se třese
nemá signál v lese
...hledá dvanáct měsíčků.

Vlk zmateně bloudí
od Karkulky loudí
...lahev rumu z košíčku.

Ježibaba stará
perník dětem dala
...skončila ve vězení.

Za tři zlaté vlasy
dostane se z basy
...pohádky jsou k zbláznění.

Parta psíků

Představím vám partu psíků
formou hravých limeriků.

Napíšu je svižně,
pak je vydám knižně.
Proslaví se parta psíků.

Kessie

Ví to celá naše ves,
Kessie je sportovní pes.
Běhá, skáče, tancuje,
na závody trénuje.
Už jí chybí jenom dres.

Ejmička

Strejdova psí slečna Ejmička,
s mašličkou rozkošná dámička.
Štěká jen vesele,
zahřívá postele.
Mrňavá gaučová šelmička.

Tobin

Tobin, vychytralý bígl,
vymýšlí zas další fígl.
Jak buřta slupnout,
potom si schrupnout.
Mlsný, neposlušný bígl.

Dimíček

Seznámím vás s pejskem Dimíčkem,
moc rád se prohání za míčkem.
Miluje piškoty,
rozkouše i boty.
Pro děti je skvělým mazlíčkem.

Lady
Když Lady na kočku zašteká,
pošťáka na kole vyleká.
Hlídkuje u vrátek,
má spoustu štěňátek.
Nejlepší kamarád člověka.

Fíkus

Je to pravda, moc se necul,
můj mazlík je koník hucul.
Volám na něj: „Fíkusi!“
Vyvádíme psí kusy.

Jeho oči mám moc ráda,
jsou to oči kamaráda.
Když se na mě podívá,
tuším, že se usmívá.

Někdy se i pěkně řehtá,
asi, že ho moucha lechtá.
Hřívu nosí do čela,
má styl koně rebela.

V sadu se má jako v ráji,
jablka tam právě zrají.
Večer, když se zešeří,
dám mu seno k večeři.

Fíkus cválá mezi klasy,
ve větru mi vlají vlasy.
Jedu v sedle. Svět je můj!
Pak ve stáji kydám hnůj.

Jsem kapr

Jsem kapr,
v rybníce žiju.
Zelenou vodu
celý den piju.

Jsem kapr,
pomalu plavu
Mám velké tělo
a malou hlavu.

Jsem kapr,
na duši mráček.
Rybář už chystá
na mě si háček.

Jsem kapr,
hmyzem se sytím.
Vyhnu se háčkům,
rybářským sítím.

Jsem kapr,
život mě baví.
Ostatní kapři
ploutví mě zdraví.

Jsem kapr,
ve světě kapřím
mám svoje místo,
vím, že sem patřím.

Jsem kapr...

Jsem čmelák

Jsem čmelák,
v jeteli bzučím.
Hluboké tóny
na basu bručím.

Jsem čmelák,
bratranec včelky.
Sbírám pyl pilně,
nechytám lelky.

Jsem čmelák,
kožíšek teplý.
Přemlouvám stromy,
aby už kvetly.

Jsem čmelák,
z kalíšků sosám.
Žihadlem hrozím
jen drzým vosám.

Jsem čmelák
pracuji v letu.
Beze mě hrozil
by konec světa.

Jsem čmelák...

Opičí škola

Místo dětí lavice
obsadily opice.
Učitelka hrůzou pláče,
kočkodan jí na stůl skáče.

Tamaríni potají
škádlí se a strkají.
Paviáni zuby cení,
honí se i po zvonění.

Velká černá gorila
do prsou se bušila.
Banánů pět kilo snědla,
pak se ještě poprat svedla.

Vřešťan má hlas úchvatný,
je slyšet až do šatny.
Gibon ladí do tenoru,
prý chce zpívat v školním sboru.

Orangutan dovádí,
při písémce podvádí.
Na chodbě pak sudy válí.
Proč ho nikdo nepochválí?

Chápan hlavou nemyslí,
vykřikuje nesmysly.
Lemur nosí módní pruhy,
provokuje svoje druhy.

Není důvod k panice,
jsou i chytré opice.
Hvězda mezi primitivy
bystrý šimpanz učenlivý.

Kočka chytla rýbu

Nehledej v tom chybu.
Kočka chytla rýbu.
Venku mrzlo, padal sníh,
kočka jela na saních.

Kolem stromky, kapři.
Hloupá kočka na tři
po rybičce skočila,
kožich v kádi smočila.

Kočka chytla rýbu.
Bňauuu....

Kluci

Já už se z těch kluků vážně
pomínů.
Čekala jsem dopis nebo
květinu.

Oni zatím, když se nikdo
nekouká.
Do penálu schovají mi
pavouka.

O přestávce tahají mě
za copy.
Holčičí sny kluci těžko
pochozí.

Slepice v Africe

Rozhodly se tlusté české slepice,
že vyrazí přímou linkou k Africe.
Opustily kurník v noci na středu,
měly skončit na paprice k obědu.

Na letišti vmísily se do davu,
tmavé brýle nasadily na hlavu.
V letadle si daly červa v rohlíku,
jako čápi letí na jih k rovníku.

Nebyl snadný život slepic v exilu.
V Africe se pekly jako na grilu.
V poušti žádné zrní ani žízaly,
smutně slípky o domově kvokaly.

V žáru slunce pot jim stékal po peří.
Tomu, co se stalo, nikdo nevěří.
Česká slípka v poušti celá zpocená
natvrdo teď snáší vejce vařená.

„O literatuře mohu přemýšlet jenom při stání vlaku ve stanicích.“

Rozhovor - LIBOSLAV KUČERA

Libora znám od dětství jako kamaráda z Řehče, se kterým jsme provozovali především řadu sportů, ale od dob našich dětských her uběhla již pěkná řádka vody, a tak se s ním setkávám s hudebníkem skupiny Řehečské kvarteto a dokonce i s jako oceňovaným autorem na literární soutěži Řehečská slepice. Dalo by se říci, že Libor má těch zájmů hodně. Jezdí na lokomotivě, hraje na akordeon, postavil roubenku a dokonce i píše.

Nedávno jeho texty vyšly v antologii autorů železničářů „Literáti na trati“, a tak jsem jej vyzpovídal nejen jako autora, ale jako člověka, který stihne v životě hodně aktivit.

- Začnu hodně ze široka, pokud si dobře vzpomínám, chtěl jsi být námořníkem. Jak se to přihodilo, že jsi nakonec od slané vody sběhl na koleje?

Ano, pamatuješ si to přesně. Chtěl jsem být námořníkem a tehdy se tento obor nechal studovat pouze na Dopravní škole v Děčíně. Bohužel, ten rok kdy jsem končil základní školní docházku nebyl otevřen lodní obor a tak jsem se přihlásil na jiný, v té škole otevřený a tím byl obor železniční se specializací na kolejová vozidla, s tím, že třeba časem přestoupím. Hlavně

že budu v Děčíně a budu mít možnost sledovat Labe a loď! Čtrnáct dní před přijímacími zkouškami přišel do školy doporučený dopis, aby byla přihláška urychleně převedena do Dopravní školy v České Třebové, protože náš okres tam byl spádově přidělen. A tak jsem dělal zkoušky a po prvním ročníku, kdy jsem si na školu, obor i kamarády tam zvykl, jsem zůstal. I když nikdo z rodiny ani známých nikdy železničářem nebyl.

A abych se ještě přiznal, rok přede mnou se můj nejmilejší bratránek a celoživotní kamarád pokoušel dostat se na železniční učiliště, aby se stal strojmásterem. Tehdy mu nepřál ortel lékaře a nedostal zdravotní doporučení. I to mne tehdy utvrdilo v tom, že na tomto povolání “něco bude”, když ho chtěl můj kamarád vykonávat. A potom, železniční trať je vlastně řeka, po které plynou vlaky, železniční koridor je veliká řeka kde se mívá hodně vlaků. Stanice jsou takové suchozemské přístavy... Silné motory lokomotiv mají konstrukčně původ z lodních motorů, jsou i vyráběny ve stejné továrně....

- Má člověk čas při řízení lokomotivy přemýšlet o jiných věcech, třeba i o literatuře?

Při samotném vedení vlaku se musím soustředit na jízdu a i když mne vedou koleje, tak se jedná o hodně složitou činnost. Jenom na upřesnění, současný výcvik strojvedoucího trvá jeden rok a stojí půl milionu korun. Proto o literatuře, nebo námětech na psaní a v mém případě i hraní mohu trochu přemýšlet jenom při stání vlaku ve stanicích. A protože je na železnici hustý provoz a musím teda i dost stát a čekat na volnou trať, mám i čas.. Doufám, že tento rozhovor nebude sledovat nějaký můj nadřízený.

- Víš, že jsi hrával na kytaru, ale nějak si nepamatuji, že bys hrál na harmoniku. Kdy jsi se k hraní dostal a jak těžké bylo naučit se hrát?

Ano, kytara to bylo naše mládí v Řehčci. K akordeonu jsem se dostal podstatně později. Vsadil jsem se při sledování koncertu místní lidové školy, kde hrála francouzskou hudbu malá školačka na velký akordeon, že to dokážu také. No a protože jsem soutěživý typ, tak jsem si navíc ještě vymyslel, že to nebude “jenom” pianový, ale knoflíkový chromatický akordeon. Potom ale začaly starosti. Což o to. Harmoniku jsem si koupil novou v továrně, ale učebnici na “knoflíky” jsem sehnal až v antikvariátu v Břeclavi. Ona totiž učebnice na knoflíkový akordeon vyšla naposledy v roce 1954. Ta moje učebnice, a tvrdím že je nejlepší, je z roku 1924. Poté

jsem v rámci zdokonalování dostal od kamaráda z dětství kontakt na paní učitelku Fejfarovou a potom už jenom cvičení a cvičení a cvičení.... Základní prstoklad na tento typ akordeonu je velice složitý, ale má logiku. Vynalezl jej totiž matematik a hodinář a tak zdánlivě nepochopitelný sled knoflíků při hraní stupnic po několikaměsíčním drilu přinese úspěch a hudebník může poměrně rychle hrát ve všech tóninách.

Já jsem už přibližně celkem drze po roce hrál v jedné jičínské kavárně, to bylo moje první veřejné vystoupení. Druhé bylo na čtvrtém ročníku Řehečské slepice, kdy jsem předtím neprozřetelně veřejně slíbil, že tam zazní první řehečský muzikál. A byl. Přizval jsem si k tomu svého nejlepšího bratránka a věrného kamaráda z dětství Oldřicha, ano toho neúspěšného kandidáta na funkci strojvedoucího, který zcela úspěšně se mnou posléze založil Řehečské kvarteto... Další hraní bylo na festivalu JMP, kde se o nás dozvěděli díky paní Benešové z knihovny. A potom se to již rozejelo. Takže Řehečské kvarteto vlastně vzniklo díky jedné sázce a díky Řehečské slepici. Je to krásná náhoda, že se v Řehči v jisté době pohybovala partička kamarádů, kterým zůstala hravost mládí do dnešních dnů.....

- Ted' už jsi jako člen Řehečského kvarteta známý nejen v našem kraji, ale i v zahraničí. Můžeš zavzpomínat na vaše zahraniční vystoupení? Pokud se nepletu, tak jsme hráli v Německu, Slovinsku, ale i v Izraeli!

Když se hraje již dost dlouho, tak se kapela dostane do povědomí veřejnosti a potom, když je někde požadavek na tento typ hudby, kterou provozujeme, přijde i pozvání. To je případ Slovinska, kdy jsme hráli na pozvání autoklubu a doprovázeli českou výpravu na jedné pěkné akci. Jičín jsme reprezentovali také v německém družebním Erbachu, na festivalu Wiesenmarkt. Tam mám mimo jiné pěknou vzpomínku na jejich starostu, který si s námi na pódiu zazpíval. Měli jsme si připravit nějakou německou písničku. Protože ale jsme dostali v nabídce jenom nějaké typické s jódlováním, tak to by byl průšvih. Nejsme na to zvyklí. Proto jsem si vymyslel, že otextuji nějakou mezinárodně známou písničku do němčiny. Vybral jsem francouzskou lidovou, která se hraje i u nás pod názvem "Na silnici do Prášil" a kterou prakticky vždy zahajujeme na rozehrání produkci. Přeložit ten text pomocí mých chatrných znalostí němčiny by dopadlo komicky. Proto jsme oslovili rodilou německou mluvčí, paní doktorku Sabine Hofmanovou, která se velice ochotně ujala tohoto úkolu. Potom se ještě zúčastnila několika zkoušek, kdy zpěváky učila správné fonetice a na pódiu s německým starostou to pak mělo veliký úspěch.

No a Izrael. Náš kamarád a můj kolega akordeonista Pavel Koren tam od svých patnácti let žije a jeho příběh by vydal na pěknou knihu. Nicméně nyní, když už učitelování a působení v armádě pověsil “na hřebíček” jezdí vždy na léto na svoji chatu na Dvorce u Jičína. Jako náš hostující člen s námi absolvuje všechna vystoupení a koření naše písničky svojí hrou. V Izraeli nedaleko jeho bydliště je kibuc Givat Chaim kde je muzeum věnované Terezínským vězňům. Pravidelně se tam scházejí ještě žijící bývalí vězňové českého původu a v roce 2012 jsme měli tu čest, zahrát tam naše lidové písničky. Bylo to emotivní a nezapomenutelné. Oni i po letech strávených v cizině s námi zpívali české texty a slzy se objevily na obou stranách. Přítomen byl i český velvyslanec. Zpíval také. Měli jsme celkem pět vystoupení, podívali jsme se k Mrtvému moři i do Jeruzaléma. Pavel a Izrael, to by dalo na samostatný rozhovor.

Také jsme z naší cesty zhotovili pásmo, se kterým jsme několikrát s úspěchem vystoupili.

- Jak při těch všech aktivitách stíháš ještě psaní? A stihneš i číst? A máš nějaké oblíbené autory či vzory?

Moje psací začátky pochází ještě jak jinak z dětství. Několik let jsem si vedl deník. Zúčastňoval jsem se soutěží v dětských časopisech a když jsem jednou, zcela drze obeslal svojí povídkou Dikobraz, dostal jsem odpověď od zástupce šéfredaktora ve znění: “Vážený soudruhu, Vaše povídka nemá literární úroveň a nehodí se nám k otištění.” Pamatuji se, že byla napsaná ve stylu Šimka a Grosmanna a byla psaná na stroji a ten hodnotitel nevěděl, že to poslal desetiletý kluk a ne dospělák. Mne to tenkrát na dost dlouho “zastavilo”.

Dnes vítám dobu, kdy mohu psát na počítači, protože nejdříve napíši odstavec, myšlenku a potom se k tomu i několikrát vrátím a psané slovo měním, hledám výraz vhodnější napsaného, tak nějak to češu až to učešu. Já jsem takový “písálek kadeřník”.

Když jsme ještě u toho psaní. Občas jsem se pokusil napsat k nějaké známé lidové písničce svůj text. Písnička o starostovi, který jde do lesa něco tajně konat na nápěv Stavěli tesaři se hraje celkem pravidelně. Mám také spoluautorství na písničce Festivalová, kterou hrajeme pravidelně o JMP a snažíme se ji prosadit jako neoficiální hymnu. Jinak na textování v Kvartetu máme dalšího bratránka, a to Zdeňka. Tomu to jde nejlépe.

Čtu celkem pravidelně a rád. Jsem pravidelným návštěvníkem jičínské knihovny a měsíčně stihnu přečíst tak čtyři a více knih. Nejraději mám historické romány a literaturu faktu. A spisovatelé? Zatímco v dětství to byl

Jirásek, Verne či Dumas tak nyní, jak stárnu a mění se mi vkus a chutě to je třeba Vondruška nebo Niedl.

- Mimochodem jsi jedním z těch, kteří se zasloužili o “řehečské národní obrození”, jak trochu s nadsázkou nazývám všechny ty kulturní aktivity obce. Víím, že tě inspiruje rodná obec, nakonec řada oceněných textů na Řehečské slepici pochází z tvého dětství či mládí. Co pro tebe znamená Řeheč?

Co pro mne znamená Řeheč?. Řehečákem se člověk nestane pouze tím, že se do Řehče přistěhuje. To nestačí.. Řehečákem se podle mého, v našem pábýtském slova smyslu, může nazývat pouze ten, který prožije v Řehči alespoň část mládí. V té době, v době utváření charakteru, se řehečáctví vtiskne do osobnosti jedince. Vendo, ty mne budeš rozumět.

- Nedávno vyšla již vzpomínaná kniha “Literáti na trati.” Jak se stalo, že jsi jedním z představovaných autorů? A dá se říci, že pro železničáře je psaní takovým únikovým ventilem před jejich náročným povoláním?

Mezi železničáři se rozšiřuje čtrnáctideník stejného jména a tam byla jednou zveřejněna výzva písačím železničářům. František Tylšar si vzal za úkol dát dohromady písačí kolegy a zadal výrobu knihy a vše ostatní okolo též zařídil. Všiml jsem si výzvy, posoudil jsem své možnosti a protože jsem se ještě takové akce nezúčastil, chytil jsem příležitost za pačesy.

Byl jsem Františkem vybrán a dal jsem k dispozici své dvě autobiografické povídky původně z Řehečské slepice.

Autorů v knize uveřejněných je celkem osmnáct a z profesí tam zastoupených je nejvíce strojuvůdců. Že to o něčem svědčí.

- Na křtu knihy na Hlavním “Wilsonově” nádraží v Praze hrálo Řehečské kvarteto. Jak vůbec křest probíhal a kdo všechno se zúčastnil?

Jak již bylo uvedeno, tak kniha je kolektivním dílem. A někteří jsme se snažili Františkovi Tylšarovi pomoci i jinak, ne jenom přispěním tvorbou. A protože dalším mým vyjadřováním je hudba prostřednictvím hudebnědivadelní formace Řehečské kvarteto, nabídl jsem naši účast na křtu knihy. To bylo přijato a tak jsme se dostali do vládního, nebo také prezidentského salónku na pražském Wilsonově nádraží. Tam probíhal

křest který jsme měli tu čest zahajovat svými písničkami. Vlastní křest provedl místopředseda Rady Obce spisovatelů dr. Radim Uzel. Ten mimo jiné i prozradil, jak moc jeho volbu celoživotní dráhy ovlivnila železnice.

Byla tam krásná srdečná atmosféra a protože se prý bude chystat další pokračování, třeba se ještě jednou do salónku podíváme. Fotogalerie z této, ale i jiných našich akcí je na facebooku naší skupiny, nebo na webu <http://kvarteto.rehec.cz/>

- Stíháš toho hodně, ale přece jenom, je ještě něco, co jsi nezkusil a co tě láká, třeba ta slaná voda?

Tak slanou vodu už asi nechám Vendo jiným a sobě už jenom do polévky. Je ale pravda, že v poslední době se pouštím do další aktivity. Moje manželka Kateřina je loutkoherečkou v jičínském Srdíčku. Občas jim chodím vypomáhat, začal jsem tam kariéru jako řidič a kulisák. Potom jsem postoupil a mluvil za loutky. Během času jsem zjistil, že repertoár divadla se pravidelně obměňuje v cyklu asi pět let, jak děti divadlu odrůstají. Rád jsem se i zúčastnil loutkové hry Lucerna, která se hrála na šedesáté výročí divadla pro dospělé. A tak mne napadlo, že napíši nějaký “kus” pro Srdíčko, abych jim rozšířil repertoár.

Protože nemám rád když jsou věci jednoduché, tak jsem si vybral jako námět dvě povídky z Dekameronu. Přepracoval jsem je do podoby loutkové hry. Protože dospělého diváka je třeba zaujmout i jinak než jenom krásně dobově oblečenými loutkami a kulisami, pojal jsem hru žánrově jako erotickou komedii a svůj text jsem i zveršoval. Divadelní hra je kolektivní záležitost. Na můj scénář nastupují další kolegové a loutkám se šijí brokátové kabátky, malují se nové kulisy, napsala a nahrála se dobová hudba. V době uveřejnění tohoto rozhovoru probíhá již zkoušení.

Tyto všechny aktivity, jak jistě uznáš mne plně zaměstnávají. Nicméně, blíží se uzávěrka dalšího ročníku Řehečské slepice a v hlavě se mi již rodí nápady.....

Za rozhovor poděkoval Václav

LITERÁTI NA TRATI

Antologie písíciích železničářů

František Tylšar a spol (18 autorů), vydalo nakladatelství Epika v roce 2014

Přiznávám, že jezdím rád vlakem. Navíc je jízda po kolejích pro mě spojena s literaturou, neboť cestou nejraději čtu (takže jsem vlastně taky tak trochu „literát na trati“). Při cestách jsem přečetl řadu knih a dokonce mám některé stanice spojené se zážitkem s té které konkrétní knihy.

Ale jsou mezi námi lidé, pro které se železnice stala zdrojem obživy, pracují v nejrůznějších profesích u, jak se dříve říkalo, „modré armády.“ Kromě toho mají i „literární střevo“, takže svoje dojmy z práce přenášejí na papír. Píší básně, povídky, pohádky. Nejinak je tomu u celkem osmnácti autorek a autorů (muži jsou v přesile – 2 autorky a 16 autorů). Některá jména jsem znal, například jihočeskou předsedkyni pobočky Obce spisovatelů Hanku Hosnedlovou či letohradského člena Střediska východočeských spisovatelů Martina Vídenského, ten svoje básně již před časem v ČAJi představil. Jsem rád, že jedním z těch „literátů na trati“ je i můj kamarád z dětství, člen Řehečského kvarteta (to hrálo i na křtu knihy v Praze) a Řehečák Liboslav Kučera (v dnešním čísle je s ním rozhovor).

Další patnáctka je mi zcela neznámá, ale o to víc překvapující je kvalita uveřejněných příspěvků. Pro některé je železnice více než domovem, již po několik generací (viz Josef Matucha „Pět generací železničářů“), pro jiné je to celoživotní láska (viz Pavel Stejskal a jeho „Retro 1981 – aneb co se dalo třeba vyfotit v tomto roce“). Zaujala mě poezie Miloslava Ondry, a opět je zde dráha v přímém přenosu (např. báseň „524.0“ atd.) či „Čekání na slovo“ Oldřicha Hostaši nebo „Prolog“ a další básně Františka Tylšara či „Strážní domek“ Zdeňka Žemličky. Ale mohl bych jmenovat i ostatní.

Pro další je zase psání ventilem, kdy se možná utíkají schovat před náročnou prací na dráze mezi krásná slova nebo „jen“ tvoří pro svoje děti (viz Věra Homolková se svými pohádkami „O prasátku“). Nebo dokonce spojení pohádek a železnice jako v případě tvorby Martina Měkuty („Pohádka z tunelu“ a „O Mášence a železném voze“). Osobně mě zaujaly vtipné povídky o zemanovi Buškovi Vejrovi ze 14. století od Pavla Zemana.

Knih je navíc doplněna fotografickou částí železničních nadšenců.

Ale nelze vyjmenovat všech osmnáct autorů a autorek, kteří do antologie přispěli. Kniha rozhodně stojí za přečtení, třeba z ní pochopíte i více z myšlení lidí od dráhy. A vzpomeňte si, že i vy občas hudrujete, když ten váš

vláček nejede přesně podle jízdního řádu. Ruku na srdce, není to lehká a jednoduchá práce, možná, že i některé příběhy z antologie nám cestujícím ukázaly problémy, starosti, ale i nadšení, s jakým všichni ti železničáři usilují o to, aby se nám jezdilo příjemně.

Na úplný závěr při malém ohlédnutí po knize jsem si vybral báseň Martina Vídenského „Flamendrák“. Víte, já mám někdy raději než všechny ty eurocity a pendolina takové ty malé couráky, co staví v polích a na každé mezi. Tak trochu se přimlouvám, aby nám i tyto vláčky zůstaly. Možná jsou ztrátové, ekonomicky se nerentují, ale mají svoji nostalgickou poezii, kdy nás všechny vrací do krajiny, kam nás nikdy žádný vlak už nezaveze, do krajiny našeho dětství. A jsem rád, že mě do této krajiny dovezl, obrazně řečeno, i můj kamarád z dětství Liboslav Kučera v povídce „Cestička do školy ...“

Nevím, jak se zdraví lidé od dráhy, ale všem bych jim chtěl popřát na jejich profesní i literární dráze „šťastnou cestu“.

Václav

Dana BERANOVÁ

DOPIS

Miláčku,

ještě jednou, naposledy, Tě takto oslovuji, ještě jednou nechávám své myšlenky zabloudit do těch několika dnů, co jsme byli spolu.

Přesně si vzpomínám, jak jsem šla tenkrát kolem Tvého domu dolů k řece. Ty jsi stál na chodníku, v ruce jsi držel hrst drobných kamínků a prosíval je skrz prsty. Hezky jsi mě pozdravil a já se Tě zeptala, jestli rýžuješ zlato. Usmál ses a přikývl. Já se zeptala, zda už jsi nějaké našel. zase jsi se jen usmál a kývnul hlavou. Já na to řekla, že to je to hlavní, a šla dál. Ale Ty ses ke mně přidal a zeptal se mě, proč je to to hlavní. Pak jsme se spolu bavili o zlaté horečce. Bavili jsme se ten večer o tom, zda zlatokopy poháněla víc touha po dobrodružství nebo po majetku. Už jsi přemýšlel o tom, zda by tam jeli, i kdyby byli bohatí? Dole u řeky jsme si sedli pod lípy, vyprávěli si a Ty jsi mě učil házet žabky. Tam jsem Ti také řekla, proč jsem teď na chalupě sama. Vzpomínáš? Řekla jsem, že holka s klukem přijeli na chalupu užívat prázdniny, pak byli najednou tři a tím třetím jsem byla já. A Ty jsi mi řekl, že se vždycky najde někdo čtvrtý. Ani už nevím, kdo z nás dvou nabídl tykání. Asi Ty. Řekl jsi: z úcty k mým šedinám. A já se smála, že rozdíl osmnácti let není zase tak strašný. Když už jsme nemohli vydržet u řeky kvůli komárům, šli jsme ke mně do chaty.

Na prahu jsi se zastavil, řekl jsi, že si to mám ještě rozmyslet, a ukázal jsi mi levou ruku. Odpověděla jsem Ti, že jsi fér chlap a že už to vím. Potom jsme si povídali celou noc. Ne, celou ne. K ránu jsem usnula v křesle a Ty jsi mě zabalil do deky. Po snídani jsme se šli koupat. Když teď zavřu oči, vidím tě tak jako ten den – v plavkách, opálenýho, s napjatými svaly. Celý den jsme řádili ve vodě. Určitě si nás každý musel všimnout. A co teprve potom, když jsme se vsadili, že mě doneseš v náručí až do chaty. Ten večer jsi mě pozval na večeři a koupil mi květiny. V restauraci jsem se Tě taky zeptala, proč nosíš knír. Odpověděl jsi, že bez něho by ses moc podobal jednomu americkému herci. A měl jsi pravdu. Když jsis ho večer oholil, myslela jsem, že se mi to jen zdá. V noci jsi mi poprvé vyprávěl o své ženě. Říkal jsi, že nemůže mít děti a že Tobě to vadí víc než jí. Znělo to od Tebe zvláštně a opravdově. Vyprávěl jsi mi o malém klukovi, který Ti řekl táto, ale kterého si ona nechtěla osvojit, protože byl tmavý. To byl Váš první velký konflikt? Asi. Byla to ta nejhezčí dovolená, jakou jsem kdy zažila. Ještě dlouho budu cítit vůni pečené ryby, jak ji umíš udělat jen Ty, a nos mě bude tlačit od Tvých slunečních brýlí. Dnes dopoledne, hned jak jsi odešel nakupovat, sem přišla Tvoje žena. Řekla, že se včera vrátila domů a sousedé ji řekli, kde Tě má hledat. Řekla mi, že je těhotná. Že čeká Vaše dítě. Já vím, že Ty děti miluješ. Věřím, že Vás to zase spojí. Dítě je to, co Ti chybí ke štěstí, ne já. A tak už jsem zase třetí. Ale to nevadí, vždycky se přece objeví někdo čtvrtý. Moji adresu domů neznáš a to je dobře. Až sem zase za rok přijedu, už budeš vozit kočárek. Klíče od chaty dej, prosím, do okapu. Měj se moc hezky. Jestli chceš, mysli na mě, jestli nechceš, zapomeň.

P.S. Nech si zase narůst knír a slib mi, že už ho nikdy kvůli žádné nesundáš.

Zlata ZÁKOUTSKÁ

OSOBNÍ RECEPT NA DOBROU POHODU

Uklidním se v přírodě. Les mě povznáší a vrcholky hor přímo rozjásají. Jdu.

Ozdobně zprohýbané misky kontryhelových listů mi nabízejí rosu. Předhánějí se či kapka bude větší a víc podobná perle.

S chutí posnídám perly.

Veverka shodila seménko borové šišky. Snáší se dolů a prudce

rotuje. Vrtulka. Na semínka nemám chuť. Nechám ho zapadnout, zakořenit a vyrůst. Procházím špalírem družiček. Jsou štíhlé a pružné. Bílá kůra, zelené listy - veselý strom.

Jejich mohutné gardedámy shovívavě pokyvují hlavami. Hluboké vrásky a jizvy po celém těle dávají tušit bouřlivou minulost. Svůj věk tají. Nic už je nemůže překvapit. Jsou sebejistota a moudrost sama. Datel rozehrál kmen buku. Fortissimo. Jaká čest - Hora staccato - jen pro mne!

Na kraji lesa zhluboka dýchají modřiny. Až k zemi sklánějí zvonečky na niti. Houpají se a voní. přejí mi veselé vánoční léto a hodně štěstí a zdraví o dovolené. Děkuji a hladím je úsměvem.

Kopec sjíždí k mým nohám a vlídně nastavuje hřbet, aby mě co nejdříve přivítal na vrcholu. Pěšinkový exkalátor. Poslední krok.

Posed lovců láká. Polámaný žebřík se skřípavě omlouvá. Nevadí, za to budu jen kousek od nebe.

Oblaka plavou, větve se kývají. Zakláním hlavu. Místo mého svátečního spočinutí je v pohybu. Jsem na malé bárce uprostřed nesmírných, modrých vln, jedna pohlcuje druhou.

Plavu nebo se vznáším?

Roztáčím hlavu opačným směrem a vracím se z mořské nemoci do skutečnosti.

Morzeovka slunečního paprsku se odrazila od bělma a dotukla poslední "stop" na štěrbinu přihlížejících víček.

Majetnický se rozhlížím. Hluboko pode mnou pásma lesů.

Místy prosvítají červené muchomůrky střech lidských obydlí. Neruší. Naopak, škála zelených odstínů lépe vyniká.

Pruhy lesů přerušené pásy okrového obilí a loukou s květy - bože, co mi to jen připomíná?

Rozevlátá letní dívčí sukně přepásaná modrou stuhou potůčku. A bosé nohy chladí a tráva hladí ...

Vydávám své rozkazy. Hlasitě:

"Fidlání cvrčků se povoluje. A taky zpěv všem ptákům, šumění stromů a motýlích křídel.

A zvonění poledne a klekání ve vsích."

Nepovoluje se: "Burácení motorů všeho druhu, tryskáčům vysávání modře s nebe a svévolné čmárání na obloze. Umíráčkům zvonit se zapovídá."

Takový den je vyhrazen jen životu!

Eva KOTYZOVÁ KŘÍDLA

Co tě trápí motýle?
Máš zatoulané hračky?
Jsou to chvíle nemilé,
běžíš za mnou plačky

Za minutku nočníček
a při filmu pro maminku
sprayem plným kyticěk
voníš, voníš nám kuchyňku

Že nemáš tři pusinky?
Tu a tu a tady dám ti
osmý pohled na hodinky
co asi v televizi tamti?

Maminko, nos a utřít oči
hračky mi nechej - nesahat!
Večer za večerem se točí
děťátko, koukej jít už spát!

Co tě trápí motýlku?
Já už bych tak ráda spala
Křídla ti vyrostou za chvílku
na létání jsou ještě malá

Povídky Dany Beranové „Dopis“ a Zlaty Zákoutské „Osobní recept na dobrou pohodu“ a báseň Evy Kotyzové „Křídla“ vyšly ve sborníku **literárního kroužku při Městské knihovně v Jičíně „DESET LET LITERÁRNÍHO KROUŽKU V JIČÍNĚ“** (Sestavil Václav Franc, vydala Městská knihovna v Jičíně v roce 2000.)

ČAJ pro chvíle pohody

č.101, únor 2015, ročník XIV

Vydáno 3. února 2015 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina LISu

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!